

Mesztia tornyai

MAKLEIT LÁSZLÓ
(szöveg és kép)

Grúziai

Grúziában tett körutazásunkat Kutaiszi és Gori felkeresése után a fővárosban, Tbiliszi-ben folytattuk. Mielőtt azonban megérkezünk, érdemes egy kis kitérőt tenni a régió egykori fővárosa, Mchéta irányába. A város a Kr. e. 3. és a Kr. u. 5. század között volt a Kartli Királyság központja. A grúzok itt vették fel 337-ben a kereszténységet, így Örményország után a Föld második keresztény államává váltak.

A látnivalókban és – nem utolsó sorban – turisztikában bővelkedő Mchéta számunkra leginkább Szentendre hangulatát idézte. A grúzok legszentebb helye a város fölé magasodó sziklán álló Dzsvári-templom. A legenda szerint a király felesége, Szent Nino ezen a helyen állította fel az első keresztet, melyet szőlőtőből a saját hajával kötözött össze. A lehajló szárú grúz vagy más néven szőlőkereszt ma is az ország egyik jelképe.

Történelmi épületekben a főváros, Tbiliszi sem szűkölködik, a városképben azonban egyre másra jelennek meg modern színpaltok is. A város fölé magasodó dombon álló, „Grúzia anyja” elnevezésű szobor még a szovjet korszakot idézi. 1958-ban, Tbiliszi alapításának 1500. évfordulójára állították, érdemes felkapaszkodni ide a lenyűgöző panoráma kedvéért. Egyúttal sorra vehetjük, melyik helyszínek felkeresését nem szabad elmulasztani.

Ha az évszázados templomok mellett elérjük a Kura-folyót, és átsétalunk a 2010-ben

anziksusz (2. rész)

épült Béke hídon, egy kettős csőre hasonlító építmény, a 2016-ban átadott Zenei Színház és Kiállítási Csarnok előtt találjuk magunkat. A látkép az elnöki palota koronázza. A közeli Szentháromság-székesegyházat szintén a 21. században emelték, struktúrája azonban a történelmi épületeket idézi.

Tbiliszi parkjaiban sétálva hagyományos és modern szobrok egyaránt utunkba kerülnek. Épp egy robusztus bronzfiguráról próbáltuk meg kideríteni, mit rejt a titokzatos grúz felirat, amikor egy bácsival elegyedtünk szóba. Nyilván fogalma sem volt róla, hogy magyarok vagyunk. – A szobor egy grúz költőé, nem érdekes – mondta –, de ha tovább megyünk, ott lesz Zichy Mihály szobra. – A helyiek büszkék a magyar művészre, nemzeti festőjüknek tekintik, ugyanis ő illusztrálta Sota Rusztaveli középkori művét, a grúz nemzeti eposznak tekintett „A tigrisbőrös lovag” című verses elbeszélést.

Grúzia domborzatát észak felől a Nagy-Kaukázus hegyláncai határozzák meg. Végre a jó idő is megérkezett, így a főváros elhagyását követően a Felső-Szvanéti régió központja, Mesztia felé vettük az irányt. A város látképére oly jellemző középkori tornyok a vetélkedő családok gazdagságát voltak hivatva szimbolizálni,

ugyanakkor vérbosszú esetén menedékkül is szolgáltak.

A főteret szépen felújították, felkapaszkodhatunk néhány toronyba is, a kisváros általános képét mégis a szinte járhatatlan mellékutak és az elhanyagolt épületek jellemzik. Jó lenne, ha a turizmus élénkülésével ez a páratlan szépség régió is kellő figyelmet kapna.

Bevezető túraként a Csaladi-gleccserláb elérését tűztük ki célul, az útvonal kényelmes tempóban fél napos túrával teljesíthető. A túra kiindulópontját egy függőhíd jelenti, ahová a város repülőtere felől dőzerolt út vezet. Ezt nem érdemes végigyalogolni. Poros, nincs árnyék, és látnivaló sem akad, a függőhíd előtt kialakított parkoló pedig gépkocsival elérhető.

Az ösvény jól követhető, feltűnik rajta egy-egy fehér-okker bikolor jelzés, de valójában csak a gleccserből induló folyó vonalát kell követni, eltévedni tehát lehetetlen. Először fenyőerdőben, majd nyírfaligetben haladtunk, végül sziklás terep következett a gleccserlábig. Kisebb vízhozam esetén vélhetően a gleccserkapu alá is be lehet pillantani, erre most a sebes sodrású folyó miatt nem volt esélyünk.

Batumi – a Sheraton hotel

Másnap a Koruldi-gerinc 3328 méteres csúcsát vettük célba. Mesztiától az erdőhatárig, 2150 méteres magasságig végig árnyékban haladtunk, majd a hegyi rétre érve megpillantottuk az Usba merész vonalú kettős csúcsát.

A modern Tbiliszi

A Koruldi-tavaknál

Az Okatse-folyó vizesése

Utunk következő szakasza lényegében együtt halad azzal a széles földúttal, ami Mesztia irányából a Koruldi-tavak felé vezet. A puhányabb turisták számára mi sem egyszerűbb, mint felvitetni magukat terepjáróval a tavakhoz. A földúton meglehetősen nagy forgalmat fogtunk ki, ez alapján úgy véltük, a tóvidék az élelmes vállalkozók paradicsoma. Megérkezve módosítottunk elképzelésünkön – a tavak a hűsölni vágyó tehének számára jelentenek igazi paradicsomot.

A kis tavaktól felfelé induló ösvényen még találkoztunk néhány elszánt túrázóval, a gerincet azonban rajtuk kívül senki sem érte el. Innen újra, immár teljes panorámájában tűnt fel a 4737 méteres Usba fantasztikus sziluettje. A Koruldi-gerincen továbbhaladva rövidesen fakeresztet fogadtunk, majd fenn álltunk a pár lépésre emelkedő 3328 méteres csúcson. Szerencsére még az erdőhatár alatt felkaptam túrabotnak egy husángot, aminek a csúszós törmeléken nagy hasznát vettem.

Lefelé egy másik úton, szinte függőleges falon, potyogó kövek között ereszkedtünk vissza a gerinc alatt elterülő hómezőre. Aki a

csúcsmászásra vállalkozik, annak mindenképpen érdemes sisakot is magával vinni. A térképünkön olvasható minősítés, vagyis a „difficult trail” teljes mértékben megfelelt a valóságnak. A túranapon végül közel 30 kilométert tettünk meg 1950 méter szintemelkedés mellett, és több mint 12 óra elteltével érkeztünk vissza Mesztiába.

Akik vállalkoznak rá, hogy a kizárólag magas építésű, lehetőleg négykerék-meghajtású járművel megközelíthető Usguli falucskát is felkeressük, Grúzia legmagasabb hegyét, az 5193 méteres Sharát (a h ejtendő) is megpillanthatják. Amennyiben nem expedíciós céllal érkezünk Grúziába, akkor is érdemes a Kaukázus csúcsait megcsodálni, majd folytathatjuk utunkat a számos további látnivaló valamelyike felé.

A hegyek után következő, egyben utolsó hosszabb megállónkat Batumi jelentette. A Fekete-tenger partján épült nagyváros, a fejlődő Batumi a szegényes Kutaiszi ellenpontja. Sokan Las Vegashoz hasonlítják, az elegáns szállodák, a kaszinók és a nevezetes épületek hasonmásai miatt. A város terei és parkjai mégis inkább kellemesek, mintsem giccsesek. Találunk itt olasz hangulatot idéző piazzát, japánkertet, antik jellegű oszlopsort, a Sheraton szálló pedig az alexandriai világítótorony mintájára készült, mely az ókori világ hét csodájának egyike volt.

A tenger mellett különös szoborpár vonja magára a tekintetet. A fémből megformált és mozgó férfi- és nőalak folyamatosan közelít egymáshoz, rövid időre szinte összeolvadnak, majd újra eltávolodnak. A mohamedán Ali és a keresztény Nino történetét regény és film is

megörökítette, vélhetően azonban sokak számára a nem mindennapi szobor tette ismertté a kaukázusi Rómeó és Júlia tragikus szerelmét.

Nem kerülheti el a figyelmünket a part közelében álló ABC-torony, a körbefutó spirálon a grúz betűk képével, de szobrot állítottak a grúz vörösbornak is. A helyi törkölypálinka, a csacsza nevét egyenesen szökőkút örökíti meg. Sajnos látogatásunk idején nemhogy csacsza, de víz sem folyt belőle.

Az éjszakába nyúló szabadtéri népzenei és táncbemutató után kissé nehezünkre esett a korai kelés, de a Kaukázus lábánál még két rövid programot terveztem Kutaisziba történő visszaérkezésünk előtt. Az Okatse-folyó vidéke két külön helyszínen is túrára csábít. Először a kanyon fölött, a lombkoronaszinten fémhidakkal kiépített ösvényt jártuk végig, majd felkerestük a folyó vizeséseit. A zuhatagoktól néhány száz méterre a sziklák szabdalta szakaszon az áramlás már olyan szelíd, hogy a víz fürdésre is alkalmas.

Tizenegy napos vándorlásunkra készülve a felkeresett látnivalóknál nem is terveztünk többet, mégis kicsit sajnáltuk, hogy néhány érdekes helyszín mellett csak elsuhantunk. Aki Grúzia meglátogatására készül, annak érdemes legalább kéthetes programot összeállítania.

Voltak-e negatív élményeink? Lényegében nem, bár a bérkoldusok és a rengeteg kóbor kutya látványát szokni kellett. Mindennek ellenpontját – a látnivalók tárháza mellett – az olcsó árak, a jó közbiztonság, valamint a közvetlen helyiek jelentik, és – amit szavakban lehetetlen bemutatni – a grúz konyha specialitásai.

Tbiliszi – a Szentháromság-székesegyház

A Koruldi-gerincen

A Koruldi-gerinc csúcán

Az Usba látképe